

RATNI

LIST

SJEĆANJE NA
ŽRTVE HOLOKAUSTA

Intervju s
preživjelima iz
Holokausta

STR. 6-9.

Tajne iz logora

DJECA U HOLOKAUSTU

NOVO U PRODAJI: Dnevnik
Anne Frank

PROŠIRENO IZDANJE S DOSAD JOŠ NEOBJAVLJENIM PISMIMA

Anne Frank za radnim
stolom

Dnevnik je pisan od 12. lipnja 1942. do 1. kolovoza 1944. godine. Anna je dnevnik počela pisati sama za sebe, a kasnije je čula, na radskoj postaji, da će se nakon rata objaviti sva svjedočanstva o patnjama Židova tokom rata, odlučila je da će objaviti knjigu koja će se temeljiti na njezinih bilješkama.

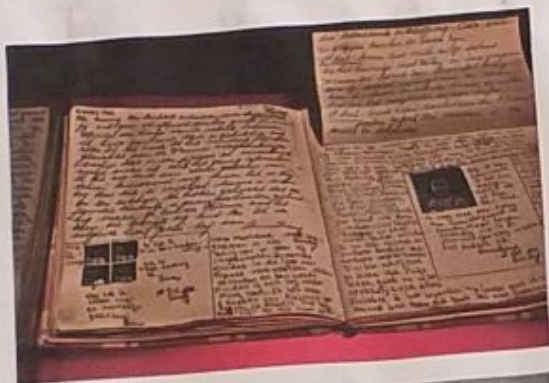
"KAKO JE DIVNO TO DA NITKO NE MORA
ČEKATI TRENUTAK DA BI POČEO SVIJET
ČINITI BOLJIM."

KNJIGA U PRODAJI

Na kioscima Tiska po cijeni
od 129,00 HRK

"ANNE FRANK SKRIVAJUĆI SE PROVELA JE TOČNO DVIJE GODINE I 35 DANA. TIJEKOM TOG VREMENA NIJE MOGLA VIDJETI NEBO, OSJETITI KIŠU NITI SUNCE, HODATI PO TRAVI..."

Annin dnevnik

Anne Frank

Anne Frank

Dnevnik Anne Frank je jedna topla priča o odrastanju, željama, ljubavi, snovima, nadanju, ali i strahovima s pismima u najstrašnijem razdoblju povijesti čovječanstva - Drugom svjetskom ratu. U Drugom svjetskom ratu zasigurno je bilo teško Židovima, a obitelj Frank je upravo bila židovska obitelj. U knjizi saznajemo kako je to živjeti kada drugi misle da ne postojiš. Knjiga je prvi put objavljena 1947. godine. Do danas je proširena s novim pismima, koje je pronašao Annin otac, Otto Frank. Nakon dugog razmišljanja, odlučio je ispuniti želju svoje pokojne kćeri te dodao verziju c, uz prethodno napisane verzije a i b koje je napisala Anna.

masovna ubijanja
Židova

U današnjem intervjuu, naše gošće su **Yehudith Kleinman**, **Tsivi Josef Herchel**, **Lea Deutsch** i **Anne Frank**, djeca koja će nam predočiti kako im je bilo živjeti tijekom rata.

Kada ste se rodili? Koliko godina ste imali dok ste bili u logoru?

Rodila sam se u Veneciji, 1938. godine. Nisam bila u logoru, nego u manastiru. Tamo su se brinuli za mene i tada sam imala 6 godina.

Rođendan mi je 29. prosinca, a rodio sam se 1942. godine u Zwollu te nisam bio u logoru.

Rođena sam 12.6.1929. Kada sam bila u logoru, imala sam 15 godina. Tamo sam bila sam sestrom Margot.

Ja sam se rodila 18. ožujka 1927. u Zagrebu. Nisam bio u logoru, ali su me, ustaške vlasti i njemački GESTAPO, uhitili i prisilno odveli na put do Auschwitza. I tamo je bilo prestrašno. Ljudi su umirali, bili gladni, žedni... Prizor koji nitko ne želi vidjeti niti osjetiti.

Koje ste vjere?

Kao što sam Vam rekla, bila sam u dječjem domu i tamo su sve djevojčice bile Kršćanke, jedino sam ja bila Židovka. Jednom su došli ljudi u uniformama i nisam znala tko su, ali sam glasno i jasno čula da su pitali "Ima li tu Židovkinja?". Od tog dana sam odlučila postati Kršćanka preko dana i ljudi bi me zvali Ditha, a preko noći bih bila Židovka i zvala bih se Yehudith kako bi moja majka i moja baka bile sretnе.

Ja sam pokrštena Židovka. Naime, dok sam bila manja bila sam Židovka, ali me otac odlučio krstiti zbog masovnih odvođenja Židova u koncentracijske logore. Krstila sam se 1941. godine.

Kako Vam je bilo živjeti u logoru?

Nije mi bilo nimalo lijepo, dapače bilo mi je grozno. Nisam imala nikakave privatnosti, ali to mi je bio najmanji problem. Najveći je bio to što sam stalno morala nešto raditi, a jela sam jako malo. Najčešće bi to bio suh i stari kruh i šalica crne kave.

Možete li nam opisati kako je izgledao Vaš običan dan tijekom, a kako prije rata?

Dok je trajao Drugi svjetski rat, ja sam bio kod obitelji De Jongh, koja me "posvojila" jer su moji roditelji ubijeni u lipnju 1943. u Sobiboru, koncentracijskom logoru u Poljskoj. Prije rata u Nizozemskoj sve je bilo normalno; ljudi su se opušteno vozili ulicama, pričali su međusobno, bilo je ljudi koji su bili različitih vjera. Prije rata je u Nizozemskoj bilo čak 140 000 Židova. Kasnije se sve to promijenilo.

Prije rata sve je bilo tako bajno. U Zagrebu je meni i mojoj obitelji bilo odlično. Ja sam bila popularna dječja glumica, moj otac je bio poznati zagrebački odvjetnik, moja majka neko se vrijeme aktivno bavila šahom i bili smo podosta utjecajna obitelj. Nakon i tijekom rata za utjecaj nikoga nije bilo briga pa sam se zato i krstila, ali ni to ničemu nije pridonijelo. Kako god napravili, morali smo, prisilno, otići u Auschwitz.

Čega Vas je najviše bilo strah tijekom rata?

Bilo me strah provalnika, lopova, Nijemaca, loših ljudi, možda me bilo strah i mraka, ali najviše me bilo strah bombardiranja. Zavalčila bih se kod tate u krevet i idalje bih se tresla od straha.

S kime ste se družili dok ste bili u domu?

Družila sam se s tri djevojčice koje su bile mojih godina. One su me uvjerile da nisam prava Židovka zbog mog pupka; imala sam pupak koji je bio prema unutra i to je bio znak da sam Kršćanka jer su takav pupak imali Kršćani.

Kako Vam je rat promijenio život?

Kao što sam već spomenuo, jedna obitelj me posvojila prije smrti mojih bioloških roditelja. Nakon rata moja baka se odlučila vratiti po mene i odgojiti me u židovskoj vjeri. Tako da mi je rat promijenio obitelj i na neki način vjeru jer sam se morao moliti na drukčijem jeziku.

Rat je uništio moju karijeru. 30-tih godina, bila sam najpopularnija dječja glumica u Zagrebu. Roditelji su mi omogućili pohanjanje satova glume, plesa i glasovira. Glumila sam u mnogim predstavama, pretežito u HNK. Rat mi je to sve oduzeo.

logori

Biste li danas imali snage otići na neko mjesto gdje ste bili tijekom rata?

Imala bih snage, ali samo u nadi da će mi se vratiti i one drage uspomene, iako ih je zaista malo. Voljela bih posjetiti dom u kojem sam boravila tijekom rata.

Definitivno ne, ne bih imala snage otići na bilo koje mjesto koje bi me posjećalo na Drugi svjetski rat i na holokaust. Sigurno bih odmah počela plakati i ne bih se osjećala dobro. Tugovala bih za svime što sam izgubila i to nikome ne želim.

Imate li neku poruku ili pouku za kraj?

Dragi ljudi! Uživajte u životu jer je kratak i nema puno vremena za sve. Zato pametno odlučujte i donosite pametne odluke!

Ne želim nikome da doživi nešto slično kao rat. Rat mi je uništio djetinjstvo i to je jedna odvratna pojava. Voljela bih da se svi ljudi međusobno slažu jer tako ne bi dolazilo do ratova.

Volite se, čuvajte se, gledajte u budućnost. Jer prošlost ne donosi ništa!

Razgovor je bitan za sve ljude. Vjerujte mi, puno više znači pričati s nekime nego samo zapisivati svoje osjećaje na komad papira. Uvijek pokušavajte pronaći rješenje i ne odustajte tako lako.

Ovaj intervjue je napisan na temelju izvora djece iz holokausta.

Izvori: Knjiga „Dnevnik Anne Frank“
web stranica Yad Vashem, I.B.
Tatelman: Through our eyes,
Children witness The
Holocaust, 2004.